

**2020.gada 2.jūlija
MĀRUPES NOVADA DOME
ĀRKĀRTAS SĒDES PROTOKOLA Nr.13
PIELIKUMS Nr.1**

LĒMUMS Nr.1

Mārupes novadā

Par paredzētās darbības “Dīksaimniecības izveide un ar to saistītā derīgo izrakteņu ieguve nekustamajos īpašumos “Liellauki” un “Strautmaļi”, Mārupes novadā” akceptēšanu

Mārupes novada dome izskatīja SIA “KVL Baltic”, reģ. Nr.40103355654, 2020.gada 30.aprīļa iesniegumu ar reģ.Nr.1/2-3/1463 un konstatēja sekojošo:

1. SIA “KVL Baltic” ir ierosinājusi paredzēto darbību “Dīksaimniecības izveide un ar to saistītā derīgo izrakteņu ieguve nekustamajos īpašumos “Liellauki” un “Strautmaļi”, Mārupes novadā” (turpmāk – Paredzētā darbība). Paredzētā darbība ietver dīķa ierīkošanu aptuveni 30 ha platībā, kurā perspektīvā iecerēts attīstīt dīksaimniecību, kā arī dīķa ierīkošanas gaitā paredzēta derīgo izrakteņu ieguve, iegūstot līdz 100 000 m³ smilts gadā. Derīgo izrakteņu apstrāde uz vietas nav paredzēta.
2. Paredzēto darbību plānots īstenot nekustamo īpašumu “Liellauki” (kadastra Nr.80760111455, zemes vienības kadastra apzīmējums Nr.80760110699) un “Strautmaļi” (kadastra Nr.80760110112) teritorijā, kas kopumā sastāda 45,14 ha. Minētie īpašumi atrodas Mārupes novadā, apmēram 1,6 km dienvidrietumu virzienā no Jaunmārupes ciema robežas, tiešā Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (turpmāk - Natura 2000 teritorija) - dabas lieguma “Cenas tīrelis” tuvumā, kā arī apmēram 2,5 km attālumā uz dienvidaustrumiem dabas lieguma “Melnā ezera purvs”, kas arī iekļauts Natura 2000 teritoriju tīklā. Paredzētās darbības teritorijai tuvākās dzīvojamās mājas - “Saulsēta” 180m, “Atpūtas” 325m. Šajā apkārtnē Mārupes novada teritorijā pārsvarā ir lauksaimniecības zemes, kur vairākos īpašumos dīķu izbūves ietvaros jau notiek intensīva smilts ieguve.
3. Nekustamo īpašumu, kuros plānota paredzētā darbība, izmantošanas tiesības ar mērķi veikt ietekmes uz vidi novērtējumu un citas nepieciešamās izpētes dīķu ierīkošanai, uz līgumu pamata nodotas SIA “KVL Baltic”, reģ. Nr. 40103355654:
  - 3.1. Nekustamais īpašums „Liellauki” (kadastra Nr.80760111455) reģistrēts Mārupes novada zemesgrāmatas nodaļā Nr.100000560073. Īpašums sastāv no neapbūvētas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 80760110699, platība 10,72 ha. Minētā īpašuma īpašnieks ir
K G
  - 3.2. Nekustamais īpašums „Strautmaļi” (kadastra Nr.80760110112) reģistrēts Mārupes novada zemesgrāmatas nodaļā Nr.100000050833. Īpašums sastāv no neapbūvētas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 80760110112, platība 34,42 ha. Minētā īpašuma īpašnieks ir
D
4. Saskaņā ar Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014.-2026.gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums) funkcionālo zonējumu, paredzētās darbības teritorija atrodas Lauksaimniecības teritorijā (funkcionālā zonējuma apzīmējums L), kur saskaņā ar teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 433.punktu un 434.punktu, cita starpā kā atļautā izmantošana noteikta dīksaimniecība, savukārt kā papildizmantošana atļauta arī tūrisma un atpūtas objektu apbūve. Derīgo izrakteņu ieguve nav noteikta kā atļautā izmantošana. Saskaņā ar teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 224.punktu, ja ūdenstilpes izveides gaitā tiek veikta derīgo izrakteņu ieguve, darbi ir veicami saskaņā ar valsts likumu (likums “Par zemes dzīlēm”) un normatīvo aktu prasībām.
5. Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk IVN) procedūra paredzētajai darbībai piemērota sākotnēji attiecībā uz nekustamo īpašumu “Liellauki”, pamatojoties uz Vides valsts dienesta Lielrīgas

reģionālās pārvaldes 2017.gada 24.augusta lēmumu sākotnējā ietekmes uz vidi novērtējuma Nr.RI17SI0076 rezultātā. Savukārt 2018.gada 19.martā Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk tekstā – Birojs), atsaucoties uz Ierosinātāja lūgumu un nodomu paplašināt dīķsaimniecības/derīgo izrakteņu ieguves platības, pieņēma lēmumu Nr.5-02/2 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu paredzētajai darbībai nekustamajā īpašumā “Strautmaļi”, kas veicama apvienotā procedūrā ar IVN nekustamam īpašumam “Liellauki”. IVN procedūras piemērota ņemot vērā apstākli, ka ierosinātās darbības paredzētajai norises vietai apkārtējos īpašumos jau ir veikta dīķu izbūve, kuras ievaros tiek pastiprināti iegūti derīgie izrakteņi, un tā rezultātā vairākas tuvu esošas derīgo izrakteņu ieguves vietas kopumā sasniedz un pārsniedz platības, pie kādām ir piemērojams IVN.

6. Piemērotā ietekmes uz vidi novērtējuma veicējs un Paredzētās darbības Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma (turpmāk – Ziņojums) izstrādātājs ir SIA “Firma L4”, reģ.Nr.40003236001.
7. VPVB 2018.gada 20.jūlijā izsniedza programmu Nr.5-03/4 ietekmes uz vidi novērtējumam dīķsaimniecības izveidei un derīgo izrakteņu ieguvei Mārupes novadā. IVN Ziņojums paredzētajai darbībai “Dīķsaimniecības izveide un ar to saistītā derīgo izrakteņu ieguve zemes īpašumos “Liellauki” un “Strautmaļi”, Mārupes novadā” VBVB iesniegts 2019. gada 11. jūnijā. Aktualizētais IVN Ziņojums iesniegts VPVB 2020.gada 2.martā. Paziņojumi par Ziņojumiem publicēti tīmekļa vietnēs www.marupe.lv, www.l4.lv un www.vpvb.gov.lv.
8. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, Paredzētā darbība ietver 3 etapus: (1) Smilts materiāla izrakšana, veicot to ar ekskavatoru un zemessmēlēju, (2) Zivju dīķa aprīkošana un teritorijas labiekārtošana un (3) Zivju dīķa ekspluatācija.
  - 8.1. Pirms dīķa izveides teritorijā plānota derīgo izrakteņu ieguve, paredzēts iegūt smilts materiālu ar atklāta karjera metodi bez pazemes ūdens līmeņa pazemināšanas, nav plānots veikt papildus derīgā materiāla apstrādi (sijāšanu vai skalošanu). Paredzētās darbības īstenošanai netiek paredzēta papildus infrastruktūras objektu izveide vai būvniecība, kā arī nav nepieciešams veidot administratīvo un uzturēšanās bāzi - paredzēts izmantot esošos ceļus, kā arī infrastruktūru SIA “KVL Baltic” piederošā īpašumā “Jaunviesītes”. Vidējais plānotais ieguves apjoms 50 000 - 100 000 m³/gadā, 5700 m³/mēnesī, vidējais ieguves apjoms dienā – 280m³. Lielu smilts materiāla uzkrājumu veidošana teritorijā netiek plānota, tā izrakšanu un izvešanu plānots īstenot aptuveni 10 gadu laikā. Ieguve un materiāla transportēšana paredzēta darba dienās no plkst. 8:00 līdz 19:00. Materiāla izvešanai paredzēts diversificēt transportēšanas maršrutus, izmantojot sekojošus 3 maršrutus: (1) autoceļš C-22 (Misiņi-Lāčplēši) un V-21 (Loka ceļš). (2) autoceļš C-2 (Misiņi – Peles) – C-4 (Mehāniskās darbnīcas – Peles) līdz valsts galvenajam autoceļam A5 un (3), autoceļš C22 (Misiņi-Lāčplēši) – Ziedkalnu iela – Mazcenu aleja – Čiekuru iela – Autoceļš A5. Kopējais reisu skaits visos maršrutos aktīvajā periodā paredzēts līdz 45 reisi dienā.
  - 8.2. Dīķa tehniskā projekta izstrāde tiek plānota tikai pēc smilts izstrādes, konfigurāciju un apkārtnes labiekārtojumu paredzēts izstrādāt rekultivācijas projekta sastāvā sadarbībā ar ainavu speciālistu. Plānotā dīķa platība Ziņojumā norādīta aptuveni 30ha, atkāpjoties no īpašuma robežām 20 – 50m. Dīķa maksimālais dziļums 6m, veidojot to ar nevienmērīgu pamatnes dziļumu, paredzot arī seklūdēns daļu. Ap dīķi plānots veidot zemes valni – izstrādes laikā 2-3m augstumā, bet dīķa ekspluatācijas laikā ~1m augstumā.
  - 8.3. Saskaņā ar aprakstu, ūdenstilpes izmantošanas veids pēc ieguves pabeigšanas ir ekstensīvs karpu dīķis. Teorētiski aprakstīta arī dīķa izmantošana tūrisma attīstībai - gan rekreācijai, gan sporta pasākumiem. Ekspluatācijas laikā dīķim paredzēts veidot vairākas pieejas, peldlīdzekļu piestātņi, kā arī citus rekreācijas infrastruktūras objektus - iekšējie ceļi, labiekārtota pastaigu taka, kura sākas pie īpašuma Buras, gar meliorācijas noteku garām īpašumiem uz Cenu tīreli, skatu tornis, kas ļaus pārskatīt dīķus, apkārtējos laukus, Cenu tīreļa daļu un Medemu purvu. Teritorijā tiks nodrošināta elektroapgāde, uzsākot ekspluatāciju tiks izvēlētas un izvietotas putnu atbaidīšanas iekārtas. Konkrēti būvju un teritorijas labiekārtojuma risinājumi netiek norādīti.
9. IVN ietvaros teorētiski ir izvērtēti divi alternatīvie risinājumi smilts ieguves tehnoloģijai – pazeminot ūdens līmeni un bez līmeņa pazemināšanas, un izvēlēts risinājums veikt ieguvi bez ūdens līmeņa pazemināšanas. Arī dīķu ekspluatācijai ir izvērtēti divi alternatīvie risinājumi: (1) Ekstensīvs ganību dīķis ar rekreācijas un makšķerēšanas funkcijām, ganāmpulku atjaunojot pakāpeniski, neplānojot dīķa nosusināšanu, un (2) Daļēji intensīvas zivkopības ražošanas ganību dīķis, kurš periodiski (reizi 2-3 gados) tiktu pilnībā nosusināts, veikta visu zivju izķeršana, dīķa tīrīšana, pēc

tam ielaižot jaunu zivju ganāmpulku. Realizācijai izvēlēts 1.risinājums, vienlaikus zivju dīķa izvietojumu un platību paredzēts noteikt tikai būvprojektā, kas izstrādājams pēc lēmuma par paredzētās darbības akceptēšanu.

10. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto aprakstu par Paredzamās darbības ekonomiskajiem ieguvumiem, derīgo izrakteņu ieguvi, pieņemot maksimālo plānoto ieguves apjomu 100 000 m³/gadā, dabas resursu nodokļa formā ienesīs pašvaldībai 12 600 EUR/gadā. Prognozes par ieņēmumiem no zivsaimniecības vai tūrisma pakalpojumu sniegšanas ekonomiski nav novērtētas, minēts vien darbavietu nodrošinājums.

11. IVN izstrādes laikā nodrošināta Ziņojuma sabiedriskā apspriešana:

- 11.1. **Sākotnējā sabiedriskā apspriešana** norisinājās laika posmā no 2018. gada 15. maija līdz 2018. gada 15.jūnijam. Paziņojums tika publicēts Mārupes novada domes informatīvajā izdevumā "Mārupes Vēstis" 2018. gada maija numurā (15.05.2018.) un tīmekļa vietnēs www.marupe.lv, www.l4.lv un www.vpvpb.gov.lv. Individuāli informēti kaimiņu īpašumi. Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 30.05.2018. Jaunmārupē, piedalījās 28 personas.

- 11.2. Izstrādātā IVN Ziņojuma **sabiedriskā apspriešana** norisinājās laika posmā no 2019. gada 8. aprīļa līdz 2019. gada 8. maijam. Paziņojums publicēts Mārupes novada domes informatīvajā izdevumā "Mārupes Vēstis" 2019.gada aprīļa izdevumā (08.04.2019.) un tīmekļa vietnēs www.marupe.lv, www.l4.lv un www.vpvpb.gov.lv. IVN Ziņojuma sabiedriskā apspriešana tika organizēta 24.04.2019. Jaunmārupē, piedalījās 9 personas (saskaņā ar protokolu).

12. Par Paredzēto darbību un sagatavoto Ziņojumu IVN izstrādes ietvaros saņemts sabiedrības un institūciju, tai skaitā Pašvaldības viedoklis:

- 12.1. Mārupes novada pašvaldība (turpmāk – Pašvaldība): sniedzot Izstrādātājam informāciju par Paredzētās darbības atbilstību Teritorijas plānojumam (MND 1.04.2019. vēstule Nr.1/2-3/466) vērsusi uzmanību uz Teritorijas plānojuma regulējumu (attieciņi 433.punktu, 434. punktu un 224.punktu), kas norāda, ka derīgo izrakteņu ieguvi Paredzētās darbības teritorijā pieļaujama tikai tādos apjomos, kas nepieciešams dīķa izbūvei saskaņā ar izstrādātu un apstiprinātu būvprojektu. Publiskās apspriešanas laikā pašvaldība sniegusi iebildumus un ierosinājumus (MND 07.05.2019 vēstule Nr. 1/2-2/135) par apspriešanai nodoto Ziņojuma redakciju, tai skaitā norādot, ka Ziņojumā veiktie aprēķini par plānotajām transporta plūsmām, trokšņiem, putekļiem u.c. ietekmēm, tiek balstīti uz nepilnīgiem transporta plūsmas mērījumiem un šāda metodika nav uzskatāma par atbilstošu IVN vērtētās paredzamās darbības vides ietekmju novērtējumam. Attiecībā uz transporta plūsmas diversificēšanu, pašvaldība lūdza norādīt, kā iespējams nodrošināt šāda risinājuma piemērošanu (kravas transporta vienvirziena kustību derīgo izrakteņu pārvadāšanai), rēķinoties, ka pie citādas transporta plūsmas konkrētā IVN Ziņojuma aprēķini nav izmantojami. Pašvaldība arī vērsa uzmanību uz līgumu par sadarbību ceļu uzturēšanā starp esošajiem derīgo izrakteņu izstrādātājiem – tā termiņu, kam būtu jāattiecas uz visu paredzētās darbības laiku, jo tā esamība un izpilde ir ietverta ietekmju izvērtējumā. Sniedzot atzinumu birojam par precizēto Ziņojumu (MND 9.07.2019.vēstules Nr. 1/2-2/194), pašvaldība secina, ka kopumā Ziņojumā Izstrādātājs ir tikai daļēji ņēmis vērā iebildumus, pēc būtības nemainot būtiskos nosacījumus un datus ietekmju aprēķiniem, tai skaitā ļoti virspusēji ir interpretējis pašvaldības atbildi par autoceļu izmantošanas iespējām, nenorādot, ka pašvaldība patur tiesības mainīt ceļa organizāciju, ja paaugstinātas slodzes rezultātā tiks novērota ceļa seguma priekšlaicīga bojāšana, kategorijai neatbilstoša izmantošana vai saņemtas iedzīvotāju sūdzības par traucējumu.

- 12.2. Sākotnējās apspriešanas, IVN ziņojuma izstrādes un publiskās apspriešanas laikā saņemti iesniegumi kopumā no 116 Mārupes novada iedzīvotājiem un no Biedrības "Par zaļu Pierīgu" (iesniegti gan VPVB, gan Pašvaldībā gan IVN Izstrādātājam). Ierosinājumi un iebildumi apkopoti Ziņojuma pielikumā Nr.19 (sākotnējās apspriešanas laikā saņemtie) un pielikumā Nr.22 (sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtie). Kā nozīmīgākā problēma vairumā gadījumu tiek identificēta dīķsaimniecības izveides gaitā iegūtā smilts materiāla transportēšana un tās radītie traucējumi iedzīvotājiem. Būtiski iebildumi saņemti arī par Loka ceļa seguma kvalitāti, lielo atsegto platību ietekmi uz piesārņojumu ar putekļiem, troksni un vibrācijām, norādīts par nepieciešamību veidot

piekļuvi Cenas tīrelim, izteiktas bažas par prognožu ticamību un darbības patieso mērķi – smilts ieguvu un realizāciju. Uzsākot izstrādi sniegti arī reāli priekšlikumi darbības regulējumam, prasība ierosinātajam veikt investīcijas ceļu uzturēšanā, paredzēt transportēšanas diversifikāciju, kā arī paredzēt iespēju sabiedriskām organizācijām kontrolēt objektu un prasība nepieļaut jaunus dīķsaimniecību projektus. Vairākos iesniegumos sniegts viedoklis par darbības ierosinātāja rīcībām un iespējamiem pārkāpumiem. Vienlaikus iedzīvotāji (kolektīvais iesniegums no 20 iedzīvotājiem un 6 uzņēmēju vēstule) arī pauduši atbalstu dīķsaimniecības izveidei, uzsverot tādas ieguvumus kā papildus infrastruktūra, jaunu ceļu būvēšana, jaunu tūrisma objektu izveide, īpašumu vērtību palielināšanās, darbavietas un ieguvumi pašvaldības budžetā.

- 12.3. Par Ziņojumu viedokli un atzinumu sniegušas arī sekojošs institūcijas - Valsts aģentūras „Civilās aviācijas aģentūra”, Dabas aizsardzības pārvalde un Vides valsts dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde. Savos atzinumos institūcijas vērsušas uzmanību uz nepieciešamību paredzēt pasākumus putnu atbaidīšanai, norāda par potenciālo ietekmi no gruntsūdens līmeņa pazemināšanās uz “Cenas tīrela” biotopiem un akām tuvākajās māsaimniecībās, lūdz ietvert vērtējumu par nozīmīgām dabas vērtībām, pievienot hidroģeoloģiskā modelēšanas rezultātus, tai skaitā ņemot vērā plānoto kūdras ieguvu Cenas tīrelī, kā arī atsaucas un novada teritorijas plānojuma grozījumos paredzēti kārtību detālplānojuma izstrādei paredzot dīķu izveidi.
13. Pēc Biroja atzinuma izdošanas, Mārupes novada domē saņemts Mārupes novada sešu uzņēmēju, kas nodarbojas ar dīķsaimniecību, 2020.gada 27.aprīļa iesniegums (reģistrēts domē 30.04.2020 Nr.1/2-3/1464), kurā sniegta informācija par uzņēmēju ieguldījumu pašvaldības budžetā nodokļu nomaksas rezultātā, norādot, ka lemjot par dīķsaimniecības nozares attīstību jāņem vērā visa novada sabiedrības kopuma ieguvums no nozares darbības gan finansiālā pienesuma veidā, gan dīķu izstrādes gala rezultāta veidā, minot tūrisma (uzsverot ekotūrisma) attīstību un jaunu darbavietu radīšanu. Iesniegumā uzņēmēji norāda, ka viņu mērķis ir radīt labvēlīgākus apstākļus dīķsaimniecības izveides procesā, kā īstenošanai par uzņēmēju līdzekļiem tiek veikta gan ceļu apstrāde, lai novērstu putekļus, gan tiek veikta regulāra ceļu pārbaude, ceļi tiek uzturēti lietošanai derīgā stāvoklī, laicīgi veicot preventīvos pasākumus. Identisks iesniegums, saskaņā ar Ziņojuma pielikumā sniegto apkopojumu, iesniegts jau 3.05.2019. Izstrādātajam.
14. 2020.gada 27.aprīlī Mārupes novada domē saņemts (reģistrēts ar Nr.1/2-2/155) VPVB 2020. gada 24. aprīļa atzinums Nr.5-04/1, kas izdots par sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu SIA “KVL Baltic” paredzētajai darbībai – dīķsaimniecības izveide un ar to saistītā derīgo izrakteņu ieguve īpašumos “Liellauki” un “Strautmaļi” Mārupes novadā. Balstoties uz izvērtējumu, Birojs nav konstatējis, ka Paredzētās darbības ietekmes būtu tik būtiskas, ka tā nebūtu pieļaujama, taču ir noteicis virkni nosacījumu ar kādiem darbība ir īstenojama, tai skaitā vērsis Pašvaldības uzmanību uz nosacījumiem, kas attiektos uz Pašvaldības kompetenci un par kuru iekļaušanu lēmumā par darbības akceptēšanu (ja tāds tiek pieņemts) būtu jālemj Pašvaldībai.
15. Atzinumā Birojs secinājis, ka:
- 15.1. būtiskākās ar Paredzēto darbību saistītās ietekmes būs gaisa piesārņojošo vielu un trokšņu emisijas. Ņemot vērā darbības vietas atrašanos attiecībā pret dzīvojamām mājām, šīs ietekmes galvenokārt radīs materiāla transportēšana. Ilgtermiņā tiks ietekmēta arī ainava. Derīgo izrakteņu ieguve zem gruntsūdens līmeņa var būt saistīta ar hidroģeoloģiskā vai hidroģeoloģiskā režīma lokālām izmaiņām, kas ir īpaši būtiski kontekstā ar Natura 2000 teritoriju, taču secināts, ka negatīvas un nozīmīgas izmaiņas uz dabas liegumu ar paredzētajiem risinājumiem netiks radītas.
- 15.2. Gan Ziņojumā, gan Biroja atzinumā iekļautais vērtējums liecina, ka balstoties uz veiktās modelēšanas datiem, gaisa piesārņojošo vielu koncentrācijas darbības vietai un transportēšanas maršrutiem tuvumā esošo dzīvojamo māju teritorijā nesasniedz normatīvos noteiktos robežlielumus (maks. līdz 61,3% no normatīva). Tomēr faktiskās koncentrācijas būs atkarīgas no transporta intensitātes un ceļa kvalitātes, tādēļ būtiska ir Ziņojumā paredzēto pasākumu īstenošana, tai skaitā Biroja noteiktie pasākumi lai samazinātu putekļu veidošanos, ieskaitot transporta maršrutu diversifikāciju. Salīdzinot ar esošo situāciju arī nevienā no paredzētajiem izraktā smilts materiāla transportēšanas maršrutiem netiek konstatētas būtiskas trokšņa līmeņa izmaiņas, un secināts, ka mainot automašīnu plūsmu, pie atsevišķām ēkām gan Loka ceļā, gan Ziedkalnu ielas maršrutā, pieļaujamais trokšņa līmenis būs pārsniegts joprojām tur kur tas tāds ir jau šodien, un

veicot transporta diversifikācijas pasākumus iespējams nedaudz uzlabot stāvokli tikai daļai Loka ceļam piegulošajās ēkās. Maršrutā caur Pelēm trokšņa līmenis netiek pārsniegts nevienā no analizētajiem gadījumiem. Vienlaikus jāņem vērā, ka Izstrādātājs savu vērtējumu par salīdzinājumu pret esošo situāciju balstīta uz pieeju, ka paredzētās darbības īstenošana neradīs kravas transportlīdzekļu reisu skaita pieaugumu, jo, lai ierīkotu diksaimniecību, tiek mainīta darbības vieta, ne izvedamā smilts materiāla daudzums (faktiski paredzētā darbība aizstāj citu darbību, kas jau ilgstoši tiek īstenota, taču nebūtu uztverama kā fona līmenis pēc būtības)

- 15.3. Vērtējot ietekmes Birojs norādījis, ka paredzētā darbība nav vienīgais gaisa piesārņojuma un trokšņa avots (jo derīgo izrakteņu ieguve tiek veikta jau ilgstoši un to īsteno arī citi uzņēmēji), un tās veicējs pats nevar novērst un samazināt ietekmes līdz pieļaujamam līmenim, tādēļ pašvaldībai jālemj par pasākumiem sadarbojoties ar iedzīvotājiem un citiem ceļa izmantotājiem, tādējādi arī veicinot uzņēmējdarbības un sabiedrības interešu saskaņošanu. Tai skaitā Birojs atsaucas uz Pašvaldības plānoto jaunā ceļa risinājumu lauksaimniecības teritoriju savienojumam ar A5 (teritorijas plānojuma grozījumos paredzētais perspektīvais ceļš C-37), kā arī izvirzītajos nosacījumos darbības īstenošanai ir ietvēris prasību lerosinātājai arī turpmāk piedalīties autoceļu C-4, C-2 un C-22 uzturēšanā atbilstoši Pašvaldības nosacījumiem, par ko nosacījumi var tikt iekļauti Pašvaldības lēmumā par paredzētās darbības akceptēšanu.
16. Saskaņā ar Atzinumu **Birojs rezumējoši ir secinājis, ka ar derīgo izrakteņu ieguvu saistītās ietekmes Mārupes novadā summāri ir sasniegušas apjomu, kas norāda uz nepieciešamību vietējai pašvaldībai paredzēt alternatīvus risinājumus transportēšanas maršrutu izvēlei.** Ierosinātāja līdzšinējā un Paredzētā darbība nav galvenais iemesls vides trokšņa robežlielumu pārsniegšanai - tā ir kompleksa problēma, ko rada vairāki komersanti un publisku ceļu lietojums kā tāds. Tomēr darbību plānots veikt vismaz 10 gadus un tā ir nozīmīga ietekme.
17. SIA "KVL Baltic" 2020.gada 30.aprīļa iesniegumā (reģ.Nr.1/2-3/1463) lūdz Mārupes novada domi akceptēt Paredzēto darbību.

Saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 22.panta pirmo daļu, lai saņemtu atļauju uzsākt paredzēto darbību, ierosinātais iesniedz attiecīgajai valsts institūcijai, pašvaldībai vai citai likumā noteiktajai institūcijai iesniegumu, ziņojumu un kompetentās institūcijas atzinumu par ziņojumu kopā ar citos normatīvajos aktos noteiktajiem dokumentiem. Savukārt tā paša likuma otrā daļa noteic, ka attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija, vispusīgi izvērtējusi ziņojumu, pašvaldības un sabiedrības viedokli un ievērojot kompetentās institūcijas atzinumu par ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu.

Lemjot par Paredzēto darbību savas kompetences ietvaros, Mārupes novada dome ņem vērā sekojošo:

- 1) Mārupes novada teritorijas plānojums spēkā esošajā redakcijā neparedz derīgo izrakteņu ieguvu kā atļauto izmantošanu Paredzētās darbības teritorijā un apkārtējos īpašumos, bet pieļauj ūdenstilpes izveidi, un saskaņā ar apbūves noteikumiem, ja tās izveides gaitā tiek veikta derīgo izrakteņu ieguve, darbi ir veicami saskaņā ar valsts likumu (likums "Par zemes dzīlēm") un normatīvo aktu prasībām, līdz ar to derīgo izrakteņu ieguve pieļaujama tikai tādos apjomos, kas tieši nepieciešams dīķa izbūvei saskaņā ar izstrādātu un apstiprinātu būvprojektu;
- 2) Būvniecības likuma 15.panta trešās daļas 2.punkts noteic, ka būvatļauju neizdod, ja nav veikts paredzētās būvniecības sākotnējais izvērtējums vai ietekmes uz vidi novērtējums gadījumā, kad to nosaka normatīvie akti. No minētās tiesību normas izriet, ka gadījumā, ja būvatļauja pieteikta iecerei, kurai saskaņā ar normatīvajiem aktiem veicams sākotnējais izvērtējums vai ietekmes uz vidi novērtējums, būvatļauju nevar izdot pirms attiecīgo procedūru pabeigšanas.
- 3) Birojs ir norādījis, ka dīķu izbūve šajās teritorijās tiek ilgstoši un sistemātiski izmantota kā formāls pamatojums, lai apietu Teritorijas plānojuma regulējumu, kas derīgo izrakteņu ieguvu neparedz kā atļauto izmantošanu Lauksaimniecības teritorijās;
- 4) Paredzēto darbību plānots īstenot, izmantojot Mārupes novadā esošo infrastruktūru - Mārupes novada pašvaldības autoceļus nokļūšanai no smilts izstrādes vietām līdz valsts autoceļam A5. Risinājumā ietvertie pašvaldības ceļi atrodas funkcionālajos zonējumos, kas nav paredzēti šādai izmantošanai (derīgo izrakteņu ieguve) – lauksaimniecības un dzīvojamā zonā, ir saņemti iebildumi no iedzīvotājiem.

- 5) Biroja atzinumā secināts, ka no Paredzētās darbības lielāks ekonomiskais ieguvums prognozējams tieši saistībā ar derīgo izrakteņu ieguvu nevis akvakultūras vai tūrisma nozari, kas tai skaitā tiek plānota kā salīdzinoši ekstensīva zivsaimnieciskā darbība (salīdzinot ar derīgo izrakteņu ieguvu, kur izvedamā materiāla apjomu realizācija tiek prognozēta pakārtoti pieprasījumam nevis pakārtoti dīķa izbūves projekta nepieciešamībai). Tas liecina, ka reāli derīgo izrakteņu ieguves apjomi un ilgums tiek pakārtots derīgo izrakteņu realizācijas iespējām, nevis plānotai zivsaimniecības vai rekreācijas darbībai, kas ir atļautā izmantošana īpašumos "Liellauki" un "Strautmaļi";
- 6) Ziņojumā norādīts, ka paredzamās darbības ietvaros smilts materiāla ieguvu un izvešanu plānots īstenot aptuveni 10 gadu laikā. Tieši smilts materiāla uzglabāšana un izvešana no būvobjekta ir tās darbības, kas rada būtiskākās IVN procesa ietvaros vērtētās ietekmes (gaisa kvalitāte, trokšnis), kā arī rada papildus slodzi uz pašvaldības ceļu infrastruktūru. Līdz ar to, šo darbību īstenošana ilgākā laika periodā, kā tas ir paredzēts IVN ziņojumā, nav uzskatāma par atbilstošu konkrētajā IVN procesā prognozētajai situācijai un vērtētajām ietekmēm, un tam būtu jāveicams atkārtots investējums par ietekmju būtiskumu citas IVN procedūras ietvaros.
- 7) Atbildot uz Pašvaldības atzinumu par IVN Ziņojumu, Izstrādātājs Ziņojumā ir norādījis, ka Ierosinātais ir apņēmies nodrošināt ar iegūtā materiāla izvešanu saistītās transporta plūsmas diversifikāciju, kā arī norādījis, ka uzņēmēji (kas veic dīķsaimniecību izveidi apkārtējās teritorijās) ir vienojušies slēgt jaunu vienošanos par sadarbību ceļu uzturēšanā vai termiņa pagarinājumu uz tiem pašiem nosacījumiem.
- 8) Saskaņā ar Ziņojumu, Paredzētās darbības ierosinātais paudis gatavību piedalīties gājēju celiņu izbūvē, nodrošinot nepieciešamo smilts materiālu, kā arī iesaistoties citā nepieciešamajā veidā.
- 9) Ziņojumā, veicot trokšņa un gaisa piesārņojuma modelēšanu iespējamiem transportēšanas maršrutiem, maršruts C22 (Misiņi-Lāčplēši) – Ziedkalnu iela – Mazcenu aleja – Čiekuru iela – Autoceļš A5 iekļauts tikai ar nosacījumu, ka tas var tikt izmantots tikai pēc tam, kad tiks izbūvēts gājēju celiņš Ziedkalnu ielā (posmā no Loka ceļa līdz Ozolu ielai) un Mazcenu alejā (posmā no Ozolu ielas līdz Mārupes mākslas un mūzikas skolai), lai tiktu nodrošināta mazāk pasargāto satiksmes dalībnieku drošība. Biroja atzinums izsniegts pamatojoties uz visu trīs maršrutu izmantošanas risinājumu, tai skaitā norādīts, ka konstatējot izmaiņas pret prognozēto situāciju ir jāveic atkārtots izvērtējums par ietekmju būtiskumu.
- 10) Mārupes novada dome 2017.gada 26.aprīlī uzsāka Mārupes novada Teritorijas plānojuma 2014.-2026.gadam grozījumu izstrādi. Plānošanas procesa ietvaros, atsaucoties uz sabiedrības sūdzībām un apzinoties nepieciešamību risināt kravu transportēšanas jautājumu, diskutējot par iespēju turpmāk pieļaut derīgo izrakteņu ieguvu dīķu veidošanas ietvaros vai aizliegt šādu darbību neatbilstošas infrastruktūras (ceļu tīkls un ceļu plānotā kapacitāte) dēļ, tiek piedāvāts veidot jaunu ceļu (ceļš C-37), kas savienotu Mārupes novada lauksaimniecības un dīķsaimniecības teritorijas aiz Jaunmārupes ar valsts autoceļu A5. Lai ierobežotu tendenci veidot ūdensobjektus visa īpašuma platībā, grozījumos paredzēts, ka jauna mākslīga ūdensobjekta platība nevar aizņemt vairāk kā 60% no zemes vienības platības.
- 11) Mārupes novada attīstības programmas 2020.-2026.gadam Rīcību plāna sadaļā "Ielu un ceļu pārbūve ar sadarbības partneriem" (iekļauta R15.3. rīcībā) minētas rīcības "Veloceliņa (gājēju celiņa) izbūve posmā no Loka ceļa līdz Mārupes mūzikas un mākslas skolai" un "Ceļa C - 37 izbūve", kas īstenojamas sadarbībā ar uzņēmējiem.
- 12) 2019.gada 10.oktobrī Administratīvā rajona tiesa pasludināja spriedumu administratīvajā lietā Nr.A420301918, kurā, izskatot jautājumu par dīķa būvniecības pieļaujamību nekustamajā īpašumā „Liellauki”, Mārupes novadā (nekustamā īpašuma kadastra Nr.80760111455, zemes vienības kadastra apzīmējums 80760110699) (turpmāk – Liellauki), nonāca pie sekojošiem secinājumiem:
  - 11.1. Derīgo izrakteņu ieguve šajā gadījumā ir dīķa būvdarbu izpausmes forma. Proti, derīgie izrakteņi tiek iegūti dīķa būvdarbu procesā, tāpēc to ieguve nav nošķirama no dīķa būvdarbiem (tās ir vienas un tās pašas darbības).
  - 11.2. Darbi, kuru rezultātā smilts tiek atdalīta no dabiskās vides, ir zemes dzīļu izmantošanas veids – derīgo izrakteņu ieguve. Runa var būt vienīgi par to, kādi nosacījumi šādai ieguvei ir katrā konkrētā gadījumā (vai un kādas atļaujas tam ir nepieciešamas, kā arī – kādas procedūras ir jāveic, lai iegūtu tiesības ieguvu veikt).

- 11.3. Ja likumdevējs ir paredzējis, ka darbības – ietekmes uz vidi novērtējums un būvatļaujas izdošana – ir veicamas secīgi, tad šī secība ir jāievēro, jo pirmās veicamās darbības rezultāts nosaka to, kādi nosacījumi izvirzāmi turpmākajā procesā. Respektīvi, tas, kādi secinājumi izdarīti ietekmes uz vidi procedūrā, var ietekmēt to, kādi nosacījumi izvirzāmi būvatļaujā.
- 11.4. Tikai pēc tam, kad sekmīgi (ar paredzētās darbības akceptu) pabeigta ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, personai rodas tiesisks pamats iesniegt (ietekmes uz vidi procedūras noslēgumā izdarītajos secinājumos balstītu) būvniecības ieceres iesniegumu, kura izskatīšanas gaitā tad pārbaudāmi secīgi nākamie (tieši būvatļaujas izdošanas procesā) vērtējamie jautājumi, piemēram, par ieceres atbilstību attiecīgās pašvaldības teritorijas plānojumam, kā arī par konkrēti izvirzāmajiem projektēšanas un būvdarbu uzsākšanas nosacījumiem, lai izpildītu ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrā izkristalizētās prasības.

Ievērojot minēto, Mārupes novada dome uzskata par iespējamu akceptēt Paredzēto darbību tikai tādā apjomā un pie tādiem nosacījumiem, kas uzskatāmi par atbilstošiem Mārupes novada Teritorijas plānojumam, kuras īstenošanai tiek izmantota plānotajai slodzei atbilstoša ceļu infrastruktūra, un tiek nodrošināta Ziņojumā ietvertu pasākumu un ietekmju prognozēm izmantoto pieņēmumu pilnīga izpilde, kā arī Biroja atzinumā norādīto nosacījumu izpilde.

Nemot vērā, ka Teritorijas plānojums pieļauj derīgo izrakteņu ieguvu tikai kā dīķa būvniecības procesa sastāvdaļu, tad vērā ir ņemams normatīvais regulējums, kas nosaka šādu būvju būvniecību.

Lietā nav strīda par to, ka dīķis pieteiktajā apjomā ir būve, kurai ir nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums, ko pierāda arī spēkā stāties tiesas spriedums iepriekš minētajā administratīvajā lietā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" 80.1.apakšpunktu maksimālais būvdarbu veikšanas ilgums līdz būves nodošanai ekspluatācijā būvēm, kurām tika veikts paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējums, – pieci gadi. To pašu noteikumu 81.punkts noteic, ka maksimālo būvdarbu veikšanas ilgumu nosaka no dienas, kad būvatļaujā izdarīta atzīme par visu tajā ietvertu nosacījumu izpildi.

Līdz ar to, ja likumīgi derīgo izrakteņu ieguve šajā gadījumā var būt tikai dīķa būvdarbu izpaušmes forma, tad tā pati par sevi nevar ilgt vairāk kā paši būvdarbi, attiecīgi derīgo izrakteņu ieguvei jābūt pabeigtai vienlaikus ar būvdarbiem, t.i. 5 gadu laiku laikā no visu atzīmju izdarīšanas būvatļaujā. Tāpat derīgo izrakteņu atļauja nav izsniedzama pirms būvatļaujā nav izdarīta atzīme par būvdarbu uzsākšanas pieļaujamību, jo derīgo izrakteņu ieguve ārpus būvniecības procesa Mārupes novadā nav pieļaujama.

Saskaņā ar likuma "Par zemes dzīlēm" 4.panta piekto daļu vietējās pašvaldības savās administratīvajās teritorijās:

1) Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un ievērojot Valsts vides dienesta noteiktos ieguves limitus, izsniedz atļaujas bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguvei, izņemot šā likuma 10.panta pirmās daļas 3.punkta "a" un "b" apakšpunktā noteiktos gadījumus;

2) pārbauga derīgo izrakteņu ieguves vietu rekultivāciju.

Saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 6.¹ panta sesto daļu pašvaldība lēmumu par paredzētās darbības akceptu pieņem 60 dienu laikā pēc Ierosinātāja iesnieguma un attiecīgo dokumentu saņemšanas.

Atbilstoši likuma "Par pašvaldībām" 21.panta 27.punktam, dome var izskatīt jebkuru jautājumu, kas ir attiecīgās pašvaldības pārziņā. Ievērojot iepriekš minēto un pamatojoties uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 22.panta otro daļu, kas noteic, ka attiecīgā valsts vai pašvaldības institūcija, vispusīgi izvērtējusi noslēguma ziņojumu un kompetentās institūcijas atzinumu par noslēguma ziņojumu, kā arī ņemot vērā ieinteresēto valsts pārvaldes institūciju, pašvaldību un sabiedrības pārstāvju viedokli, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu akceptēt vai neakceptēt paredzēto darbību, un 23.pantu, kas nosaka prasības informēšanai par pieņemto lēmumu, atklāti balsojot ar 13 balsīm „par” (*M.Bojārs, A.Kirillovs, D.Štrodaha, G.Vācietis, L.Kadiģe, P.Pikše, J.Lagzdkalns, R.Zelītis, G.Ruskis, S.Sakoviča, A.Vintere, J.Lībietis, I.Dūduma, E.Jansons*), „pret” - nav, „atturas” - 1 (*J.Lībietis*), Mārupes novada Dome nolēmj:

1. Akceptēt SIA “KVL Baltic”, reģ.Nr.40103355654, paredzēto darbību “*Dīķsaimniecības izveide un ar to saistītā derīgo izrakteņu ieguve nekustamajos īpašumos “Liellauki” un “Strautmaļi”, Mārupes novadā*” - dīķa ierīkošanu nekustamo īpašumu “Liellauki” (kadastra Nr. 80760111455, zemes vienības kadastra apzīmējums Nr. 80760110699) un “Strautmaļi”

- (kadastra Nr.80760110112) teritorijā aptuveni 30 ha platībā, kurā perspektīvā iecerēts attīstīt dīkssaimniecību, kā arī dīķa ierīkošanas gaitā paredzēta derīgo izrakteņu ieguve, iegūstot līdz 100 000 m³ smilts gadā 10 gadu periodā.
2. Paredzēto darbību ir tiesības īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un VPVB 2020.gada 24.aprīļa "Atzinumā Nr.5-04/1, par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu dīkssaimniecības izveidei un derīgo izrakteņu ieguvei nekustamajos īpašumos "Liellauki" un "Strautmaļi" Mārupes novadā", izvirzītos nosacījumus, ar kādiem paredzētā darbība īstenojama, un šajā lēmumā iekļautos pašvaldības noteiktos papildus nosacījumus.
  3. Atļauju derīgo izrakteņu ieguvei izsniegt tikai pēc atzīmju par visu tajā ietverto nosacījumu izpildi izdarīšanas dīķa būvniecībai izsniegtajā būvatļaujā, nosakot, ka derīgo izrakteņu ieguve ir tikai teritorijā atļautās izmantošanas nodrošināšanai nepieciešamā papildu rīcība, un nav pieļaujama lielākā platībā un apjomā, kā to paredz dīķa un teritorijas labiekārtojuma būvprojekts, tai skaitā nepārsniedzot IVN Ziņojumā norādīto paredzēto platību 30 ha un paredzēto smilts materiāla izvešanas intensitāti līdz 100 000 m³/gadā, dīķa maksimālais dziļums 6 m, kā arī prognozēto derīgā materiāla izvešanas periodu 10 gadi.
  4. Būvatļauju un derīgo izrakteņu atļauju izsniegt tikai ar obligāto nosacījumu, kad Ierosinātais pirms tam noslēdz ar Mārupes novada pašvaldību administratīvo līgumu par derīgo izrakteņu atļaujas izpildi par ceļu izmantošanu un sadarbību ceļu uzturēšanā un pārbūvē (tai skaitā jaunu ceļu izbūvē, ja nepieciešams) un trokšņu un gaisa piesārņojuma mazināšanas pasākumu īstenošanā, lai nodrošinātu prognozēto ietekmju atbilstību IVN Ziņojumā un Biroja atzinumā vērtētajiem nosacījumiem. Administratīvā līguma redakciju apstiprina Mārupes novada dome, uzklusot SIA "KVL Baltic", reģ.Nr.40103355654, viedokli.
  5. Mārupes novada dome ir tiesīga noteikt pašvaldības esošo autoceļu izmantošanas ierobežojumus vai aizliegumu, kā arī apturēt paredzētās darbības īstenošanu, ja tās īstenošanas gaitā tiek konstatēti IVN Ziņojumā paredzēto ietekmju pārsniegumi, tiek konstatēta derīgo izrakteņu ieguve lielākā apjomā vai platībā, kā paredzēts dīķa un teritorijas labiekārtojuma būvprojektā, konstatēta paaugstināta, izvērtējumam neatbilstoša materiālu transportēšanas intensitāte vai netiek nodrošināta izvedamā materiāla transportēšanas diversifikācija, kā arī gadījumā, ja pašvaldības ceļu tehniskais stāvoklis neatbilst derīgo izrakteņu transportēšanai nepieciešamajiem ceļa tehniskajiem rādītājiem un netiek ievērots administratīvais līgums, kas noslēgts saskaņā ar šī lēmuma 4.punktu.
  6. Izsniedzot derīgo izrakteņu ieguves atļauju, noteikt, ka derīgo izrakteņu izstrādes periods nedrīkst pārsniegt būvatļaujas derīguma termiņu un normatīvajos aktos noteikto maksimālo būvdarbu veikšanas ilgumu līdz būves nodošanai ekspluatācijā būvēm, kurām tika veikts paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējums, un kopējais derīgo izrakteņu izstrādes periods paredzētās darbības īstenošanai nedrīkst pārsniegt 10 gadus, tai skaitā, ja paredzētās darbības īstenošanai tiek izsniegtas vairākas būvatļaujas vai paredzētās darbības būvdarbi tiek īstenoti pa kārtām.
  7. Pieņemto lēmumu un paziņojumu trīs darba dienu laikā no lēmuma pieņemšanas publicēt Mārupes novada interneta vietnē www.marupe.lv, kā arī piecu darbdienu laikā nosūtīt publicēšanai informatīvā izdevuma „Mārupes vēstis” numurā.
  8. Nosūtīt lēmumu SIA "KVL Baltic" un Vides pārraudzības valsts birojam.
  9. Šo lēmumu viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā (Rīgā, Baldones iela 1A, LV – 1007).

Domes priekšsēdētājs

M.Bojārs

Sagatavoja Attīstības nodaļas teritorijas plānotāja D.Žigurs

Lēmumā norādītie normatīvie akti ir spēkā
un attiecināmi uz lēmumā minēto gadījumu.
Juriste G.Sušņina